

Dr hab. Iwona Klonowska

Szczytno, 23.12.2022 r.

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie

OCENA

dorobku naukowego, działalności organizatorskiej i promującej naukę oraz osiągnięcia naukowego pt.: **Dobrostan pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w wymiarze społecznym (Policja, Służba Więzienna) oraz medycznym (Służba Zdrowia)**, w ramach przewodu habilitacyjnego Pana dr. Andrzeja Piotrowskiego.

INFORMACJE O HABILITANCIE

Pan Andrzej Piotrowski w 2002 roku uzyskał tytuł magistra psychologii na Wydziale Nauk Społecznych na Uniwersytecie Gdańskim. W 2009 roku obronił pracę doktorską w zakresie psychologii na Wydziale Nauk Społecznych. Ponadto jest absolwentem wielu studiów podyplomowych między innymi: w 2005 roku *Zarządzania Zasobami Ludzkimi*, Agencja Rozwoju Gospodarczego, w 2006 *Marketingowe Zarządzanie Przedsiębiorstwem*, Agencja Rozwoju Gospodarczego, w 2006 Studium Podyplomowe: *Public Relations*, Agencja Rozwoju Gospodarczego oraz w 2017 *Zarządzanie Kapitałem Ludzkim*, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Gdański.

Przebieg pracy zawodowej Habilitanta

przedstawia się następująco:

- 10.2015 adiunkt, Zakład Psychologii Osobowości i Psychologii Sądowej, Instytut Psychologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański;
- 02.2010 – 09.2015, adiunkt, Zakład Psychologii Penitencjarnej i Resocjalizacji, Instytut Psychologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański (likwidacja Zakładu);

- 10.2009 – 09.2018, starszy wykładowca (01.10.2009 - 30.09.2012), adiunkt (01.10.2012 - 30.09.2013), profesor uczelni (01.10.2013 - 30.09.2018).

Pełnione funkcje:

kierownik Katedry Nauk Społecznych (01.10.2011 - 30.09.2014), kierownik Katedry Pedagogiki i Psychologii (01.10.2014 - 30.09.2018), Wydział Studiów Społecznych, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, Gdańsk;

- 10.2006 – 01.2010, asystent, Zakład Psychologii Penitencjarnej i Resocjalizacji, Instytut Psychologii, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański;

- 10.2002 – 09.2006, asystent, Zakład Psychologii, Instytut Pedagogiki, Pomorska Akademia Pedagogiczna w Słupsku (aktualnie: Akademia Pomorska).

OCENA DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ HABILITANTA

W załączonym do wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego wykazie publikacji, znajdują się zarówno te, które zostały opublikowane przez Pana dr. Andrzeja Piotrowskiego przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora oraz te, które ukazały się po jego uzyskaniu. Wykaz dotyczący obydwu tych okresów, w kontekście prowadzonych przez niego badań, obejmuje (z podziałem na rodzaj publikacji):

1. Wykaz opublikowanych monografii naukowych:

- Piotrowski Andrzej: Kwestionariusz Stresu Służby Więziennej: podręcznik, 2011, Warszawa, Difin, 80 s., ISBN 978-83-7641-501-7

- Piotrowski Andrzej: Stres i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej, 2010, Warszawa, Difin, 195 s., ISBN 978-83-7641-341-9

2. Rozdziały w monografiach naukowych:

- Rawat Samir, Deshpande Abhijit P., Boe Ole [*i in.*] : Decompression as a safety valve during pandemic, W: COVID-19 pandemic, mental health and neuroscience - new scenarios for

understanding and treatment / Palermo Sara, Olivier Berend (*red.*), 2022, London, IntechOpen, s.1-16, ISBN 978-1-80355-090-9

- Boe Ole, Rawat Samir, Piotrowski Andrzej: Resilience as a mediator for success. W: Psihologie militară: reziliența, garanția succesului / Dobre Cristian (*red.*), 2021, București, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, s.107-121, ISBN 978-606-524-278-4

- Piotrowski Andrzej, Boe Ole C., Rawat Samir S.: Psychological aspects of mass casualty incidents. W: ПСИХОЛОГИЈА КАТАСТРОФА, ВАНРЕДНО СТАЊЕ И ЊИХОВ ЕФЕКАТ НА ЗДРАВЉЕ / Крстић Мирослав [*i in.*] (*red.*), 2021, Филозофски факултет Универзитета у Приштини, s.177-197, ISBN 978-86- 6349-160-1

- Boe Ole, Piotrowski Andrzej, Rawat Samir [*i in.*] : Leadership in a staff or a garrison compared to combat leadership before, during and after pandemic crises. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (*red.*), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.450-466, ISBN 978-81-316-1182-1

- Boe Ole, Piotrowski Andrzej, Rawat Samir: Role of character strengths in enduring pandemic and other crises situations: lessons identified and learned from the military. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (*red.*), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.480-497, ISBN 978-81-316-1182-1

- Piotrowski Andrzej, Boe Ole, Rawat Samir [*i in.*] : Significant value of decompression on lifting of lockdown during pandemic – follow 9 R's. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (*red.*), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.498-516, ISBN 978-81-316-1182-1

- Piotrowski Andrzej: The psychological impact of COVID-19 pandemic on soldiers' quality of life, coping with stress, and combat readiness. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (*red.*), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.687-697, ISBN 978-81-316-1182-1

- Piotrowski Andrzej, Boe Ole, Rawat Samir [i in.] : Understanding resilience with automatic self-regulation. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (red.), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.427-449, ISBN 978-81-316-1182-1

- Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej: An introduction to post pandemic reconstruction: making sense of military training in context of COVID-19 pandemic. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (red.), 2020, vol. 1, Jaipur etc., Rawat Publications, s.39-57, ISBN 978-81-316-1181-4

- Rawat Samir, Deshpande Abhijit P., Kapadia Vahishta [i in.] : Gateways to learning self-regulation the military way during pandemic lockdown. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (red.), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.467-479, ISBN 978-81-316-1182-1

-Torgersen Glenn-Egil, Rawat Samir, Boe Ole [i in.] : Integrative conclusions to post-pandemic reconstruction. W: Military psychology response to post-pandemic reconstruction / Rawat Samir, Boe Ole, Piotrowski Andrzej (red.), 2020, vol. 2, Jaipur etc., Rawat Publications, s.847-852, ISBN 978-81-316-1182-1

- Piotrowski Andrzej: Evolution of views about stress among soldiers: selected view, theories, and research. W: Stress and resilience in the military / Rawat Samir (red.), 2018, Jaipur [etc.], Rawat Publications, s.131-144, ISBN 978-81-316-0986-6

- Piotrowski Andrzej, Pastwa-Wojciechowska Beata: Zasoby osobiste a kontrola gniewu wśród kadry penitencjarnej. W: Resocjalizacja, readaptacja i reintegracja społeczna - problemy, programy i perspektywy rozwoju komunikacji / Mudrecka Irena (), 2017, Warszawa, Pedagogium. Wyższa Szkoła Nauk red. Społecznych, s. 67-78, ISBN 978-83-62902-22-4

- Piotrowski Andrzej: Służba Więzienna: organizacja, struktura i funkcje. W: Psychologia penitencjarna / Ciosek Mieczysław, Pastwa-Wojciechowska Beata (red.), Psychologia w Postępowaniu Karnym i Wykonawczym, 2016, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, s.461-480, ISBN 978-83-01-18293-9

- Pastwa-Wojciechowska Beata, Piotrowski Andrzej: The quality of life of prison service female officers. W: Súčasny stav a možný vývoj kvality života rodiny profesionálneho vojaka: medzinárodná vedecko-odborná konferencia 23-24 októbra 2014, Liptovský Mikuláš, Slovakia: zborník vedeckých a odborných prác / Matrinská Mária, Sipko Adrián (*red.*), 2015, Liptovský Mikuláš, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, s.330-342, ISBN 978-80- 8040-499-4

- Piotrowski Andrzej: Satysfakcja z pracy a satysfakcja z życia oraz jakość relacji małżeńskich kobiet – żołnierzy. W: 25 lat wojskowej służby kobiet / Szubińska Bożena, Szczygielska Agnieszka, Kurek Dorota (*red.*), 2015, Warszawa, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, s.101-114, ISBN 978-83-7523-386-5

- Piotrowski Andrzej: Wsparcie organizacyjne a przywiązanie organizacyjne w Siłach Zbrojnych RP. W: Obronność jako dyscyplina naukowa / Polak Andrzej, Krakowski Krzysztof (*red.*), 2015, Warszawa, Akademia Obrony Narodowej, s.219-236, ISBN 978-83-7523-369-8

- Piotrowski Andrzej, Poklek Robert: Niedopasowanie organizacyjne a wypalenie zawodowe wśród personelu penitencjarnego. W: Metodologiczne problemy w badaniach grup dyspozycyjnych / Maciejewski Jan, Stochmal Małgorzata (*red.*), Acta Universitatis Wratislaviensis , 2014, nr 3567, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, s.353-375, ISBN 978-83-229-3428-9

- Piotrowski Andrzej: Sociological and psychological aspects of becoming a terrorist. W: Riadenie bezpečnosti zložitých systémov 2014: medzinárodná vedecko-odborná konferencia, 24-28.2.2014, Liptovský Mikuláš, Slovakia : zborník vedeckých a odborných prác / Matis Jozef, Révayová Eva (*red.*), 2014, Liptovský Mikuláš, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, s.450-456, ISBN 978-80-8040-487-1

- Poklek Robert, Piotrowski Andrzej: Stres zawodowy personelu więziennego pionu ochronnego i wychowawczego. W: Metodologiczne problemy w badaniach grup dyspozycyjnych / Maciejewski Jan, Stochmal Małgorzata (*red.*), Acta Universitatis Wratislaviensis , 2014, nr 3567, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, s.377-401, ISBN 978-83-229-3428-9

- Piotrowski Andrzej: Analiza wymiarów i poziomów zadowolenia z pracy jednostek penitencjarnych. W: Funkcjonowanie kadry penitencjarnej w procesie wykonywania kary pozbawienia wolności / Kowalczyk Danuta, Mudrecka Irena (*red.*), *Studia i Rozprawy z Pedagogiki Resocjalizacyjnej*, 2013, nr 4, Opole, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, s.117-129, ISBN 978-83-7395-550-9

- Szabowska-Walaszczyk Anna, Piotrowski Andrzej: Zaangażowanie w pracę i dobrostan wśród służb mundurowych o charakterze usługowym : przykład specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, W: *Wyzwania i zagrożenia w XXI wieku: prawo i edukacja jako gwarant bezpieczeństwa jednostki* / Borkowski Mirosław, Stańczyk-Minkiewicz Margot, Ziemkiewicz-Gawlik Ilona (*red.*), *Edukacja dla Bezpieczeństwa*, 2013, nr 3, Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, s.211-223, ISBN 978-83-61304-72-2

- Karasiewicz Karol, Lewandowska-Walter Aleksandra, Godlewska-Werner Dorota [*i in.*] : Równowaga praca-dom według Polaków: prezentacja konstruktów i właściwości psychometrycznych kwestionariusza WLB, W: *Zawodowe i zdrowotne problemy człowieka w różnych okresach dorosłości: perspektywa psychologiczna* / Rostowska Teresa, Budziński Waldemar (*red.*), 2012, Toruń; Gdańsk, Wydawnictwo Adam Marszałek: Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna, s.38-63, ISBN 978-83-7780-539-8

- Królikowska Iwona, Piotrowski Andrzej: Bezpieczna wielokulturowość?. W: *Paradygmaty jutra : wyzwania dla nauk społecznych wynikające z zagrożeń współczesnego świata* / Piotrowski Andrzej, Ilnicki Marek (*red.*), *Edukacja dla Bezpieczeństwa*, 2012, nr 3, Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, s.109-122, ISBN 978-83-61304-51-7

- Piotrowski Andrzej*, Królikowska Iwona: Bezpieczeństwo instytucji penitencjarnych. W: *Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa: praktyczne aspekty bezpieczeństwa* / Ilnicki Marek, Piotrowski Andrzej (*red.*), *Edukacja dla Bezpieczeństwa*, 2012, nr 1, Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, s.305-318, ISBN 978-83-61304-49-4

- Piotrowski Andrzej: Jakość życia kobiet-żołnierzy pełniących służbę w Marynarce Wojennej. W: *Obywatel w mundurze: aksjologiczny wymiar funkcjonowania nowoczesnych sił zbrojnych* / Spustek Henryk [*i in.*] (*red.*), 2012, Wrocław, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. generała Tadeusza Kościuszki, s. 325-338, ISBN 978-83-63900-68-7

- Piotrowski Andrzej, Królikowska Iwona: Konflikty służba - rodzina i ich wpływ na małżeństwo kobiet-żołnierzy przed misją. W: Obywatel w mundurze: aksjologiczny wymiar funkcjonowania nowoczesnych sił zbrojnych / Spustek Henryk [i in.] (red.), 2012, Wrocław, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. generała Tadeusza Kościuszki, s.382-397, ISBN 978-83-63900-68-7

- Piotrowski Andrzej*: Skuteczni ale nieagresywni: efektywność wyszkolenia Grup Interwencyjnych Służby Więziennej. W: Media a bezpieczeństwo: edukacyjne konteksty bezpieczeństwa / Piotrowski Andrzej (red.), Edukacja dla Bezpieczeństwa, 2012, nr 2, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, s.483-492, ISBN 978-83-61304-50-0

- Piotrowski Andrzej: Socjodemograficzne i organizacyjne determinanty satysfakcji z pracy w instytucjach penitencjarnych. W: Stratyfikacja w grupach dyspozycyjnych: socjologiczne azymuty badawcze / Maciejewski Jan (red.), Acta Universitatis Wratislaviensis, 2012, nr 3462, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, s.93-114, ISBN 978-83-229-3347-3

- Piotrowski Andrzej*: Style rozwiązywania konfliktów interpersonalnych a i ich skuteczność u słuchaczy Szkoły Policji. W: Paradygmaty jutra : wyzwania dla nauk społecznych wynikające z zagrożeń współczesnego świata / Piotrowski Andrzej, Ilnicki Marek (red.), Edukacja dla Bezpieczeństwa, 2012, nr 3, Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, s.277-285, ISBN 978-83-61304-51-7

- Piotrowski Andrzej, Poklek Robert: The safety of functionaries in the special units of Prison Service and its influence on family life. W: Rovnosť príležitosti a zosúlad'ovanie práce a rodiny v praxi moderných organizácií: medzinárodná vedecká konferencia, 4-5 októbra 2012, Liptovský Mikuláš, Slovakia: zborník vedeckých a odborných prác / Matis Jozef, Sipko Adrian (red.), 2012, Liptovský Mikuláš, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, s.167-173, ISBN 978-80-8040-457-4

- Piotrowski Andrzej: Psychological support for soldiers who participate in missions and military operations. W: Psychologické a sociologické aspekty podpory a pomoci personálu v nasadení: medzinárodný vedecko-odborný seminár 2011, 20-21 októbra 2011, Liptovský Mikuláš, Slovakia: zborník vedeckých a odborných prác / Matis Jozef, Závodná Eva (red.),

2011, Liptovský Mikuláš, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, s.170-175, ISBN 978-80-8040-430-7

- Piotrowski Andrzej: Zmienne psychospołeczne charakteryzujące funkcjonariuszy Służby Więziennej rozważających rezygnację z pracy. W: Rekrutacja do grup dyspozycyjnych: socjologiczna analiza problemu / Maciejewski Jan, Liberacki Marcin (*red.*), Acta Universitatis Wratislaviensis , 2011, nr 3313, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, s.267-277, ISBN 978-83-229-3207-0

- Piotrowski Andrzej: Radzenie sobie ze stresem a poczucie własnej skuteczności i satysfakcja z życia u słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W: Ekofizjologiczne uwarunkowania zdrowia człowieka: starsi i młodszy – dziedzictwo mądrości: I konferencja naukowa, Słupsk, 14 października 2010 r. / Kurhalyuk Nataliya, Kamiński Piotr (*red.*), 2010, Słupsk, Słupski Uniwersytet Trzeciego Wieku, s.77-83, ISBN 978-83-928540-2-9

- Piotrowski Andrzej, Pich Sebastian: The sense of security of the middle medical personnel in the penitentiary institution. W: Komplexné sociálne zabezpečenie vojenského profesionála: medzinárodná vedecká konferencia: zborník anotácií z medzinárodnej vedeckej konferencie: [zborník elektronických verzii recenzovaných príspevkov na CD / Hamaj Pavol, Martinská Mária, Závodná Eva (*red.*), 2010, Liptovský Mikuláš, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, s.21 streszcz., 189-194 CD, ISBN 978-80-8040-405-5

Na podstawie przedłożonych przez Habilitanta dokumentów, stanowiących podstawę procedowania w przewodzie habilitacyjnym, należy stwierdzić, że dorobek naukowy Autora obejmuje kilkadziesiąt pozycji, opublikowanych do momentu złożenia wniosku o wszczęcie przewodu habilitacyjnego do Rady Doskonałości Nauki. Na dorobek ten składają się:

- 2 monografie naukowe napisane samodzielnie;
- 33 rozdziały w monografiach naukowych;
- 56 artykułów w czasopismach naukowych polskich i zagranicznych;
- redakcja 6 publikacji;

- 4 materiały konferencyjne

Ponadto habilitant był członkiem wielu komitetów naukowych i organizacyjnych 42 konferencji, w tym przewodniczył i współprzewodniczył w trakcie sesji w 11 konferencjach.

Recenzowanie artykułów

Na szczególną uwagę zasługują recenzowane artykuły w czasopismach z wyliczonym współczynnikiem IF - 75 recenzji w czasopismach i 49 w pozostałych czasopismach.

Łącznie 101 publikacji autorstwa, współautorstwa lub dzieł pod redakcją.

Ponadto Habilitant wystąpił po uzyskaniu doktoratu z wykładem na 99 konferencjach krajowych oraz międzynarodowych. Uczestniczył w 42 komitetach naukowych oraz organizacyjnych konferencji krajowych i międzynarodowych pełniąc funkcje przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, członka komitetu organizacyjnego, członka komitetu naukowego.

Jeżeli chodzi o udział w zespołach badawczych, to Habilitant podaje, że był:

- **wykonawcą grantu:** *Military Psychology Response to Post Pandemic Reconstruction*, przyznanego przez *University of South-Eastern Norway*, Norwegia, na kwotę 13000 Euro, w 2020 r. Efektem projektu jest dwutomowa monografia (852 strony), której Habilitant był współredaktorem (Rawat, S., Boe, O., Piotrowski, A., 2020). Współpracowano w ramach projektu z pozyskaliśmy naukowcami i praktykami psychologii wojskowej z kilkunastu krajów: Belgii, Brazylii, Estonii, Indii, Indonezji, Iranu, Kanady, Niderlandów, Norwegii, Omanu, Portugalii, Rumunii, Serbii, Słowenii i USA. Rawat, S., Boe, O., Piotrowski, A. (eds). (2020). *Military Psychology Response to Post- Pandemic Reconstruction*. Volume 1–2. Jaipur, New Delhi, Bangalore, Guwahati, Kolkata, India: Rawat Publications.

- **wykonawcą grantu:** *The Power of Diversity in the Armed Forces: International Perspectives on Immigrants' Participation in the Military*, przyznanego przez: Queen's University; Centre for International and Defence Policy, Kanada, na kwotę 60000 \$, na lata 2020-2021.

Efektem projektu było wspólne wystąpienie na konferencji *Immigrants' Participation in the Military* organizowanej przez Queen's University oraz złożona publikacja. Rawat, S., Boe, O.,

Piotrowski, A., Sharma, S. (w druku). International Perspectives from India, Norway, and Poland on Immigrant Intake in the Military. In: G. Scoppio and S. Greco (eds.), *The Power of Diversity in the Armed Forces: International Perspectives on Immigrants' Participation in the Military*. Montreal, McGill-Queen's University Press.

- **wykonawcą grantu:** *International Perspectives on PTSD and PTG: Learning to Thrive from Military*, przyznanego przez: Centre for Safety, Crisis Management and Emergency Management University of South-Eastern Norway, Norwegia, na kwotę 6500 EURO, 2021. Efektem grantu będzie monografia.

- **wykonawcą grantu :** NCN OPUS 22: *Różnice indywidualne i wspieranie przemocy grupowej: Rola rozhamowania, zuchwałości i bezduszości* na kwotę 950000 zł, 2022 rok.

Ponadto habilitant wykazał udział w projektach Erasmus i Erasmus+.

Były to wyjazdy na tygodniowe stypendium w ramach programu Erasmus i Erasmus+ w:

- 2011 roku: Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik, Liptovský Mikuláš, Slovak Republic,

- 2014 roku: University of Defence, Brno, Czech Republic,

- 2014 roku: University of Security Management, Košice, Slovak Republic,

- 2015 roku: School of Economics and Management in Public Administration, Bratislava, Slovak Republic,

- 2018 roku: Yeni Yüzyıl University, İstanbul, Turkey,

- 2018 roku: Matej Bel University, Banská Bystrica, Slovak Republic,

- 2019 roku: University of Bari Aldo Moro, Italy.

Udział w projektach badawczych

- **Kierownik projektu** *Stres organizacyjny i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej*. Nr projektu: 226465, miejsce realizacji: Uniwersytet Gdański. Publikacja w postaci monografii: Piotrowski, A. (2010). *Stres i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej*. Warszawa, Difin.

- **Kierownik projektu:** Kompetencje społeczne i style rozwiązywania konfliktów przez policjantów. Nr projektu 03/10/2011/PR miejsce realizacji: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, charakter udziału: wykonawca. Publikacja: Piotrowski A. (2012). *Style rozwiązywania konfliktów i ich skuteczność u słuchaczy Szkoły Policji*. (w:) Piotrowski A., Ilnicki M. (red.), *Edukacja dla bezpieczeństwa. Wyzwania dla nauk społecznych wynikające z zagrożeń*

współczesnego świata, s. 277-285. Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa.
ISBN: 978-83-61304-51-7

Ważnym obszarem w aktywności habilitanta jest współpraca z krajowymi ośrodkami naukowymi. Współpraca krajowa (wspólne publikacje i wystąpienia na konferencjach) obejmowała badaczy i praktyków z:

- Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni (Dr Iwona Królikowska),
- Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu (Dr mjr Sebastian Pich i Dr mjr Robert Poklek),
- Centralnego Zarząd Służby Więziennej w Warszawie (Dr Paweł Mazurkiewicz),
- Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (Dr Ewa Sygit-Kowalkowska) State Street (Dr Anna Szabowska-Walaszczyk).

W przedstawionym do oceny dorobku habilitant przywołał ilości cytowań (np. w indeksie Hirscha), czy liczbie uzyskanych punktów za publikacje według MNiSW.

Całkowity dorobek : Punktacja IF wszystkich publikacji - 31,501 , IF osiągnięcia naukowego będącego podstawą wniosku – 17,67.

Cytowania i indeksy

ReserchGate H-Index = 5 (wcześniej RG score = 22.66) (liczba cytowań: 126),

Google Scholar H-Index = 8 (liczba cytowań: 321),

Web of Science H-Index = 3 (liczba cytowań: 33),

Scopus H-Index = 2 (liczba cytowań: 28).

Prowadzenie zajęć dydaktycznych

W ramach programu ERASMUS+ habilitant prowadził przedmioty dla przyjeżdżających studentów: Psychology of conflict and the art of negotiation, Economic security. Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, Gdańsk.

- Uniwersytet Gdański od 2006 roku (przedmioty prowadzone w różnych latach) - Psychologia penitencjarna, Psychologia grup mundurowych, Psychologia bezpieczeństwa, Wstęp do psychologii sądowo-penitencjarnej, Stres i wypalenia zawodowe służb mundurowych, Seminarium kursowe, Seminarium magisterskie.
- Gdański Uniwersytet Medyczny (od 2019) - Psychologia organizacji i zarządzania,
- Wyższa Szkoła Bankowa - Psychologia bezpieczeństwa.
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa (2009 – 2022) - Proseminarium dyplomowe, Seminarium dyplomowe, Psychologia wojskowa, Psychologia sądowa, Podstawy polskiego systemu penitencjarnego, Wprowadzenie do psychologii, Psychologia ogólna, Psychologia sytuacji kryzysowych, Psychologia pracy i organizacji.
- Wyższa Szkoła Zarządzania (2005 - 2009) - Public relations, Negocjacje.
- Akademia Pomorska (2003-2010) - Psychologia ogólna, Współczesne problemy psychologii.

Jednym z istotnych obszarów działalności naukowca jest jego przynależność do międzynarodowych i krajowych organizacji i towarzystw naukowych skupiających się wokół zagadnień tematycznych stanowiących obszar naukowy aktywności. Habilitant wskazał sześć towarzystw i instytucji w których jest członkiem. Wskazał także, że w żadnym z nich nie pełni żadnej funkcji. Są to :

- od 09.2010 członek Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego
- od 08.2011 członek European Association for Security
- od 01.2015 do 01.2016 członek European Association of Work and Organizational Psychology
- od 12.2015 członek Società Italiana di Psicologia Penitenziaria
- od 01.2016 członek American Correctional Association
- od 02.2017 członek International Corrections and Prisons Association.

Jest członkiem wielu rad redakcyjnych, rad programowych, redaktorem tematycznym. **Habilitant wykonuje ekspertyzy na zamówienie organów państwa, samorządu lokalnego, instytucji publicznych lub przedsiębiorstw. Habilitant realizował zadania jako opiekun kół naukowych między innymi: Koła Naukowego Psychologii Sądowej i Penitencjarnej "PENITENTIA" przy UG, pełnił funkcję opiekuna Koła Psychologii Bezpieczeństwa przy Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Gdańsku, a także opiekuna roku na kierunku Psychologia Uniwersytetu Gdańskiego oraz koordynatora i opiekuna dydaktycznego**

indywidualnego planu studiów i programu nauczania wyznaczonych studentów w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa. Sprawował też opiekę nad praktykami studenckimi oraz pełnił funkcję promotora pomocniczego w 3 przewodach doktorskich. Był promotorem prac magisterskich i licencjackich oraz recenzentem.

Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Głównym przedmiotem prowadzonych przez habilitanta badań jest psychologiczna analiza funkcjonowania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli w kontekście pracy zawodowej (Policja, Służba Więzienna, Służba Zdrowia). W badaniach podjęto próbę ujęcia warunków pracy oraz wynikających z tego konsekwencji u osób pełniących obowiązki w grupach zawodowych, których głównym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w wymiarze społecznym (Policja, Służba Więzienna) oraz medycznym (Służba Zdrowia). Takie interdyscyplinarne ujęcie pozwoliło na opisanie poszczególnych grup zawodowych dzięki uwzględnianiu specyficznych czynników będących wspólnym mianownikiem i podstawą ich funkcjonowania.

A) Tytuł osiągnięcia: **Dobrostan pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w wymiarze społecznym (Policja, Służba Więzienna) oraz medycznym (Służba Zdrowia).** (cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych).

B) Lista publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego.

Piotrowski, A., Sygit-Kowalkowska, E., Hamzah, I. (2020). Work engagement among prison officers. The role of individual and organizational factors in the Polish and Indonesian penitentiary system. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 17(21), 8206. <https://doi.org/10.3390/ijerph17218206> IF = 3.390, MEiN = 140.

Nikkhah-Farkhani, Z., **Piotrowski, A.** (2020). Nurses' turnover intention a comparative study

between Iran and Poland. *Medycyna Pracy*, 71(4), 413–420. <https://doi.org/10.13075/mp.5893.00950> IF = 0.760, MEiN = 70.

Sygit-Kowalkowska, E., **Piotrowski, A.**, Hamzah, I. (2021). Insomnia among Prison Officers and its relationship with occupational burnout: The role of coping with stress in Polish and Indonesian samples. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(8), 4282. <https://doi.org/10.3390/ijerph18084282> IF = 3.390, MEiN = 140.

Piotrowski, A., Nikkhah-Farkhani, Z., Makarowski, R. (2021). Stress among nurses from countries variously affected by the COVID-19 pandemic – results collected in Poland and Iran. *Medycyna Pracy*, 72(5), 457–465. <https://doi.org/10.13075/mp.5893.01119> IF = 0.760, MEiN = 70.

Piotrowski, A., Makarowski, R., Predoiu, R., Predoiu, A., Boe, O. (2021). Resilience and subjectively experienced stress among paramedics prior to and during the COVID-19 pandemic. *Frontiers in Psychology*, 12, 2969. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.664540> IF = 2.990, MEiN = 70.

Piotrowski, A., Rawat, S., Boe, O. (2021) Effects of organizational support and organizational justice on police work engagement. *Frontiers in Psychology*, 12, 642155. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.642155> IF = 2.990, MEiN = 70.

Piotrowski, A., Sygit-Kowalkowska, Boe, O., Rawat, S. (2022). Resilience, Occupational Stress, Job Satisfaction, and Intention to Leave the Organization among Nurses and Midwives during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 19, 6826. <https://doi.org/10.3390/ijerph19116826> IF = 3.390, MEiN = 140.

C) Omówienie osiągnięć wyników badań dotyczących psychospołecznego funkcjonowania w kontekście pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli.

Habilitant jako oceniane osiągnięcie wskazał cykl referatów z zakresu *Dobrostanu pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w wymiarze społecznym (Policja, Służba Więzienna) oraz medycznym (Służba Zdrowia)*, które opublikowane zostały w czasopiśmie naukowych i materiałach z międzynarodowych konferencji.

Cykl artykułów

Pierwsza publikacja wskazana przez habilitanta do osiągnięcia naukowego jest tekstem traktującym o zależności między bezsennością, stosowanymi stylami radzenia sobie ze stresem przez badanych oraz czynnikami organizacyjnymi a wypaleniem zawodowym u Funkcjonariuszy Służby Więziennej. Już wcześniej Habilitant poczynił ustalenia dotyczące wysokiego wypalenia zawodowego w kontekście wspomnianych stylów radzenia sobie ze stresem (Piotrowski 2010). Autor wskazywał także na zidentyfikowane znacznie wyższe problemy ze snem występujące wśród kadry penitencjarnej różnicujące tę grupę od populacji ogólnej (Piotrowski 2018).

Autor odwołując się do literatury i a także w oparciu o własne analizy wskazywał na powiązanie bezsenności z wieloma negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi takimi jak drażliwość, obniżone funkcjonowanie w ciągu dnia a także zaburzenia nastroju. Dane pochodzące z badań posłużyły do stwierdzenia, że stresory związane z pracą, rodzinne i zdrowotne to częstsze stresory u pacjentów mających problem z bezsennością (Bastien 2004) . Wskazywano tu konflikty z przełożonym, trudne relacje interpersonalne, przeciążenie pracą i problemy finansowe. Habilitant wskazywał na przeprowadzone badania porównawcze będące efektem współpracy z doktorem z indonezyjskiej Politechniki Penitencjarnej. Celem tych badań była identyfikacja nasilenia zjawiska bezsenności wśród funkcjonariuszy służby więziennej z Polski i Indonezji. Badanie opierało się o Ateńską Skalę Bezsenności autorstwa Soldatos, Dikeos i Pappargopoulos (2000), Oldenburski Kwestionariusz Wypalenia Zawodowego autorstwa Demerouti i Bakker (Baka, Basińska 2016) oraz Kwestionariusz COPE Carver a z zespołem (1989). Badaniami objęto 778 osób tj. 288 polskich funkcjonariuszy i 376 z Indonezji.

„Badania ujawniły, że wysoki odsetek funkcjonariuszy wykazuje wczesne symptomy zaburzeń związanych ze snem. W badaniu ustalony został związek między zaburzeniami snu a wypaleniem zawodowym, zarówno wyczerpaniem psychofizycznym oraz emocjonalnym jak i dystansowaniem się wobec pracy”. Wyniki badań pozwoliły stwierdzić, że aktywne radzenie sobie ze stresem również przy pomocy wsparcia społecznego i pozyskiwania informacji są częściej stosowane u tych badanych mających lepszą jakość snu. Autor wskazał na rolę wielozmianowości w zaburzeniach snu. Dzięki badaniom jakie przeprowadzono możliwe było, jak twierdził habilitant, wskazanie relacji zachodzącej między bezsennością, radzeniem sobie ze stresem a wypaleniem zawodowym w krajach mających różnorodne modele systemu penitencjarnego. Wyniki wspomnianych badań znalazły swoje odzwierciedlenie w opublikowanym artykule :

Sygit-Kowalkowska, E., Piotrowski, A., Hamzah, I. (2021). *Insomnia among Prison Officers and Its Relationship with Occupational Burnout: The Role of Coping with Stress in Polish and Indonesian Samples. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(8), 4282. <https://doi.org/10.3390/ijerph18084282>*

Kolejnym artykułem wykazującym osiągnięcie naukowe stanowiące składową część cyklu artykułów jest tekst autorstwa: **Nikkhah-Farkhani, Z., Piotrowski, A. (2020) Nurses' turnover intention a comparative study between Iran and Poland. *Medycyna Pracy, 71(4), 413–420. <https://doi.org/10.13075/mp.5893.00950>.***

We wspomnianym tekście podjęto próbę zidentyfikowania siły oddziaływania satysfakcji z pracy, konfliktów na linii praca – rodzina jak również wsparcia organizacyjnego w kontekście kraju zamieszkania na intencję odejścia z pracy pielęgniarek.

Artykuł jest pokłosiem zainicjowanej współpracy z Panią profesorką z University of Bojnord z Iranu. Efektem tej współpracy było przeprowadzone badanie porównawcze. Celem badania było ustalenie siły oddziaływania satysfakcji z pracy, wsparcia organizacyjnego i konfliktów sfery rodzinnej i zawodowej z uwzględnieniem kraju zamieszkania badanych jak również intencję odejścia z pracy. W badaniu udział wzięło 166 pielęgniarek z Polski i 200 pielęgniarek irańskich. W badaniu zastosowano i wykorzystano Skalę intencji odejścia (Kelloway, Gottlieb, Barham, 1999), *Skalę satysfakcji z pracy* (Lu, While, Barriball, 2007), *Skalę konfliktów praca – rodzina* (Carlson, Kacmar, Williams, 2000) oraz *Skalę wsparcia organizacyjnego* (Karasek i in., 1998).

Uzyskane wyniki porównawcze wskazują na grupę polskich pielęgniarek w odniesieniu do których stwierdzono wyższą intencję odejścia z pracy, przy niższej satysfakcji, wyższą percepcję konfliktów pomiędzy pracą a rodziną i niższe wsparcie organizacyjne. Wyniki te różnicują polskie pielęgniarki od pielęgniarek irańskich.

Autor wskazuje, że „**Ustalono, że narodowość jest powiązana ze związkiem satysfakcji z pracy z intencją odejścia wśród polskich pielęgniarek, nie stwierdzono takiej zależności u pielęgniarek irańskich**”.

Badania przeprowadzone przez habilitanta wskazały na większą gotowość do odejścia z pracy polskich pielęgniarek, które mają większe perspektywy na znalezienie pracy w innym lepiej płatnym miejscu (za granicą lub w innym zawodzie). Ich koleżanki (stanowiące drugą grupę poddaną badaniu) pielęgniarki z Iranu mając odmienną sytuację geopolityczną, objęci międzynarodowymi sankcjami mają ograniczoną możliwość podróżowania oraz nauki i pracy. Należy też pamiętać o kwestiach kulturowych wymuszających uzyskiwanie zgody kobiet od męża na każdorazowy wyjazd. Dotyczyć będzie to także tamtejszych pielęgniarek. Stałe

pozwolenie posiada niewiele kobiet. Autor wskazuje na szereg czynników towarzyszących badaniu i niewątpliwie mających wpływ na osoby badane jak chociażby stopa bezrobocia, która w Iranie jest trzykrotnie wyższa. Badane wykazało nieistotną różnicę statystycznie w zakresie satysfakcji z pracy między badanymi grupami. Polki deklarowały większą ilość konfliktów na linii praca - dom jednakże to właśnie wśród pielęgniarek irańskich pojawiające się konflikty mogłyby mieć przełożenie na odchodzenie z pracy z uwagi na oczekiwania kulturowe poświęcenia się kobiet dla funkcjonowania rodziny.

Badanie pozwoliło także na sformułowanie wniosku, że satysfakcja z pracy wpływa na obniżenie się intencji odejścia jedynie u polskich pielęgniarek. Autor proponuje praktyczne rozwiązania mające poprawić poziom satysfakcji z pracy jak chociażby elastyczny plan pracy w irańskich szpitalach, polepszenie współpracy w polskich szpitalach .

Wyniki kolejnych badań opublikowano w artykule:

Piotrowski, A., Nikkhah-Farkhani, Z., Makarowski, R. (2021). Stress among nurses from countries variously affected by the COVID-19 pandemic – results collected in Poland and Iran. *Medycyna Pracy*, 72(5), 457–465. <https://doi.org/10.13075/mp.5893.01119>

Autor wraz z zespołem poddał badaniu nasilenie stresu u polskich i irańskich pielęgniarek w kontekście stosowanych strategii radzenia sobie, klimatu obciążenia pracą oraz intensywności kontaktu z pacjentami zakażonymi COVID 19 w trakcie trwającej pandemii. Pielęgniarki doświadczają stresu w miejscu pracy w związku z wymagającym zakresem zadań, kontaktu z pacjentami, zmieniającej się rzeczywistości w obszarze środowiska szpitalnego a także konieczności pracy będącej konsekwencją niedoborów personelu medycznego. Pandemia COVID 19 uwydatniła istniejące problemy. Był to czas dużego obciążenia pracą i doświadczania ciągłego stresu. Ówczesna sytuacja braku procedur, niewystarczających, zwłaszcza początkowo środków ochrony indywidualnej, braki kadrowe i wysoki odsetek zachorowań wśród personelu medycznego powodowały nadzwyczajne obciążenie pracą. Czas pandemii zaburzał relacje pielęgniarka – pacjent wymuszając konieczność dbałości o własne bezpieczeństwo wśród personelu i możliwie największe odizolowanie od pacjenta poprzez specjalne stroje i zabezpieczenia.

Konsekwencją współpracy z prof. Zahrą Nikkhah- Furkhani habilitant podjął próbę zbadania nasilenia stresu u polskich i irańskich pielęgniarek w kontekście stosowanych przez nie strategii radzenia sobie ze stresem, prężności, klimatu obciążenia pracą oraz intensywności kontaktu z pacjentami z COVID-19. W Polsce na 1000 mieszkańców

przypada 5,2 pielęgniarek podczas gdy w Iranie tylko 1,5. Iran znajduje się na 65 miejscu w rankingu państw pod kątem jakości życia mierzonej wskaźnikami postępu społecznego. Polska jest na 35 miejscu. Stwierdzone różnice mogą wpływać na warunki pracy, co przekłada się na główny temat cyklu artykułów czyli dobrostan pracownika.

Badania przeprowadzono na początku czerwca 2020 roku z wykorzystaniem Skali klimatu przeciążenia pracą (Mazzetti, Schaufeli, Guglielmi, Depolo, 2016), kwestionariusza *Mini COPE* Carver'a (1997), *Skali Prężności* (Ogińska-Bulik, 2008) oraz *Kwestionariusza Poczucia Stresu* (Plopa, Makarowski, 2010). W badaniu udział wzięło 158 pielęgniarek polskich i 151 irańskich. Autorzy w zakresie strategii radzenia sobie ze stresem podzielili je na trzy grupy: *zorientowane na emocje*, *zorientowane na problem* oraz *strategie dysfunkcjonalne*. Analiza badań pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków: obie grupy badane charakteryzuje podobny klimat obciążenia pracą jak również zbliżone zasoby prężności. „Pielęgniarki polskie i irańskie różnią się częstotliwością stosowanych strategii radzenia sobie ze stresem, jego nasileniem oraz częstotliwością kontaktów z pacjentami z COVID-19. Pielęgniarki, które mają kontakt z pacjentami z COVID-19 doświadczają wyższego stresu i intensywniej odczuwają klimat obciążenia Pracą”.

Wszystkie badane pielęgniarki stosowały strategie emocjonalne w radzeniu sobie ze stresem a także dysfunkcjonalne strategie z tą różnicą, że irańskie stosowały częściej zaprzeczanie zaś polskie samoobwinianie się. Iranki koncentrowały się na emocjach a Polki na problemie. Zarówno polskie jak i irańskie pielęgniarki stosowały strategie *emocjonalne* w radzeniu sobie ze stresem. Obie grupy stosowały *dysfunkcjonalne* strategie. Autorzy podobnie jak w poprzednich artykułach proponują rozwiązania mające na celu redukcję negatywnych odczuć poprzez rozwiązania mające poprawić sytuację.

Kolejnym artykułem prezentowanym w dorobku habilitanta jest tekst zawierający wyniki badań pod tytułem:

Piotrowski, A., Makarowski, R., Predoiu, R., Predoiu, A., Boe, O. (2021). Resilience and subjectively experienced stress among paramedics prior to and during the COVID-19 pandemic. *Frontiers in Psychology*, 12, 2969. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.66454>

Celem tego artykułu była identyfikacja zmienności stresu oraz prężności u kolejnej grupy zawodowej jaką są ratownicy medyczni. Badaniu poddano okres przed i w trakcie pierwszej fali pandemii COVID-19 oraz ustalenie związku zachodzącego między składową prężnością a wymiarami odczuwanego stresu. Rodzaj wykonywanej pracy przez ratowników, doznawany

stres, obciążenie emocjonalne i zagrożenie zdrowia jest zbieżny z lekarzami i pielęgniarkami. System pracy, zmianowość, odpowiedzialność za ludzkie życie, duże obciążenie odpowiedzialnością za innych powoduje duże zagrożenie dla dobrostanu a także dużych kosztów psychologicznych. W pierwszym etapie pandemii personel ratowników medycznych stanowił połowę osób zakażonych wirusem. W pierwszym etapie pandemii 30% zgonów stanowił personel medyczny, co niewątpliwie miało wpływ na zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa ratowników medycznych, poczucie zagrożenia, które może powodować stres psychologiczny. Ratownicy doświadczając poprzez obserwację skutków pandemii, zgonów pacjentów, mogą odczuwać niepokój, który wpływa na dobrostan. Niezwykle ciekawe wydają się być wyniki badań które cytuje habilitant według których prawie 45% personelu bezpieczeństwa publicznego „uzyskało wynik pozytywny dla co najmniej jednego zaburzenia psychicznego (Carleton i in. 2019) a ponad 80% ratowników medycznych zgłaszało, że doświadczyli „niezwykle niepokojącego incydentu” w ciągu ostatnich sześciu miesięcy (Greinacher i in. 2019). Badanie przeprowadzone przez habilitanta na grupie 75 ratowników medycznych miało miejsce w październiku i listopadzie 2019 r. Drugie badanie na grupie 84 ratowników w maju i czerwcu 2020 roku. Pierwsze badanie składało się z czterech narzędzi badawczych, a w drugim tylko dwa z uwagi na trudną sytuację i obciążenie pracy ratowników.

Autorzy badania wykorzystali: *Skalę Pomiaru Prężności* (Ogińska-Bulik, Juczyński, 2008) oraz *Skalę Poczucia Stresu* (Plopa, Makarowski, 2010). Uzyskane wyniki pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków: „Ratownicy medyczni deklarowali wyższy *stres intrapsychiczny* przed pandemią niż w trakcie jej trwania. Odnotowano także *wyższą tolerancję na niepowodzenia i traktowanie życia jako wyzwanie* oraz *wyższe optymistyczne nastawienie do życia i zdolność mobilizowania się w trudnych sytuacjach* (składowe prężności) w trakcie pandemii”.

Ratownicy mający kontakt z zakażonymi Covid -19 mieli istotnie wyższy stres, od tych którzy takiego kontaktu z zakażonym nie mieli. Kontakt lub jego brak z takimi pacjentami nie różnicował ratowników z uwagi na zasób, jakim jest *prężność*. Udział tego czynnika okazał się być istotny. Dla *napięcia emocjonalnego* najlepszym predykatorem jest *otwartość na nowe doświadczenia i poczucie humoru* oraz *wytrwałość i determinacja w działaniu*, która najlepiej wyjaśnia także *stres zewnętrzny*. *Kompetencje osobiste do radzenia sobie i tolerancja negatywnych emocji* najlepiej wyjaśniają *stres intrapsychiczny*. Ratownicy mający duże doświadczenie i zasoby w trakcie pandemii wykorzystując je powodowali obniżenie odczuwanego stresu.

Kolejnym tekstem stanowiącym składową cykl artykułów wykazanych jako osiągnięcie naukowe habilitant wymienił :

Piotrowski, A., Sygit-Kowalkowska, Boe, O., Rawat, S. (2022). Resilience, Occupational Stress, Job Satisfaction, and Intention to Leave the Organization among Nurses and Midwives during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 19, 6826. <https://doi.org/10.3390/ijerph19116826>

Celem tego tekstu było zbadanie nasilenia intencji odejścia z organizacji pielęgniarek i położnych w trakcie trwania pandemii Covid 19 w kontekście odczuwanego i doświadczanego stresu, stosowanych stylów radzenia sobie z nim oraz satysfakcji z pracy. Przeprowadzone badanie miało miejsce w okresie od listopada 2020 do marca 2021 r. W badaniu wzięło udział 390 pielęgniarek i położnych. Zastosowano następujące narzędzia :

Skala stresu zawodowego pielęgniarek (Chen i in., 2020), *Skala prężności* (Smith i in., 2008), *Skali intencji odejścia* (Kelloway, Gottlieb, Barham, 1999), *Skali satysfakcji z pracy* (Zalewska, 2003). Próbowano odpowiedzieć na pytanie o nasilenie intencji odejścia oraz satysfakcji z pracy w badanej grupie. Czy prężność psychiczna, czynniki organizacyjne, natężenie stresu zawodowego różnicują intencję odejścia i satysfakcję z pracy? Które z analizowanych zmiennych są istotnymi predyktorami intencji odejścia i satysfakcji z pracy w badanej grupie?

Wyniki wskazują, że wraz ze wzrostem prężności psychicznej wzrasta satysfakcja z pracy, a wraz ze wzrostem natężenia stresu wzrasta intencja odejścia. Odczuwany stres jest mediatorem relacji pomiędzy prężnością psychiczną a satysfakcją z pracy oraz intencją odejścia. Ciekawe są wyniki wskazujące, że nieistotne okazały się ilość miejsc pracy, praca w systemie zmianowym, w kontakcie z pacjentami z COVID-19 w związku między prężnością psychiczną a satysfakcją z pracy. Wymienione zmienne organizacyjne nie pełniły roli moderatora w związku między prężnością psychiczną a intencją odejścia.

Przeprowadzone badania wskazują, że intencja odejścia jest deklarowana przez prawie 25% pielęgniarek; częściej badanemu personelowi medycznemu towarzyszy niska satysfakcja niż jej wysoki poziom w związku z wykonywaną pracą. Prężność psychiczna ma znaczenie dla kształtowania się satysfakcji z pracy i intencji odejścia. Poczucie natężenia stresu w pracy osłabia relację między prężnością a intencją odejścia oraz satysfakcją z pracy i prężnością psychiczną.

Kolejnym szóstym tekstem stanowiącym element ocenianego cyklu jest tekst skupiony na poszukiwaniu predyktorów wypalenia zawodowego u funkcjonariuszy Służby Więziennej. Habilitant wskazuje na trzy grupy wyodrębnione w badaniach wśród których zdaniem badacza szczególnie interesujący są wypaleni ale także należy zwrócić uwagę na zaangażowanych stanowiących 25% całej grupy. Wspomniane zaangażowanie stało się celem omawianego tekstu. Zaangażowanie to stan przeciwstawny do wypalenia i charakteryzuje się przekonaniem człowieka o jego możliwościach i zdolności poradzenia sobie z zadaniami jakie stoją przed człowiekiem. W ramach z współpracy z Indonezyjską Politechniką Penitencjarną przeprowadzone zostało badanie mające na celu określenie nasilenia zaangażowania w pracę polskich i indonezyjskich funkcjonariuszy penitencjarnych. W zainteresowaniu były także czynniki indywidualne i organizacyjne pod kątem ewentualnego różnicowania nasilenia zaangażowania w pracę.

Wyniki badań opublikowano w artykule:

Piotrowski, A., Sygit-Kowalkowska, E., Hamzah, I. (2020). Work engagement among prison officers. The role of individual and organizational factors in the Polish and Indonesian penitentiary system. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 17(21), 8206. <https://doi.org/10.3390/ijerph17218206>

Badania przeprowadzono na grupie 312 polskich i 467 indonezyjskich funkcjonariuszy penitencjarnych. W badaniu wykorzystano następujące narzędzia: *Kwestionariusz COPE* (Carver, Scheier, Weintraub, 1989), *drabina Cantril'a* (1965) w wersji do samooceny stanu zdrowia, *Kwestionariusz Praca i Samopoczucie* (UWES) (Schaufeli, Bakker, 2004).

Według badań indonezyjscy funkcjonariusze charakteryzują się wyższym zaangażowaniem w pracę w porównaniu z polskimi.

Najsilniejszy związek odnotowano między zachowaniami unikowymi i samooceną zdrowia – zależność ta była umiarkowana i ujemna, co oznacza, że im więcej funkcjonariusze stosowali zachowań unikowych, tym niższa była samoocena zdrowia. Aktywne radzenie sobie i poszukiwanie wsparcia były dodatnio i słabo związane z samooceną zdrowia, co oznacza, że im częściej stosowali tę strategię, tym samoocena zdrowia była wyższa. U osób, które pracowały w systemie wielozmianowym zaangażowanie w pracę było wyższe. Analiza wykazała efekt pośredni samooceny zdrowia dla zależności między typem jednostki penitencjarnej, aktywnego radzenia sobie, zachowań unikowych oraz poszukiwania wsparcia i koncentracji na emocjach a zaangażowaniem w pracę. Dla wszystkich tych zmiennych samoocena zdrowia pełniła rolę mediatora.

Nie bez znaczenia są różnice międzynarodowe dotyczące szeregu sfer związanych z aspektami dobrostanu funkcjonariuszy. Znaczącą pozytywną zmienną okazała się być aktywna strategia radzenia sobie.

Cykl artykułów zamyka tekst pt. „Piotrowski, A., Rawat, S., Boe, O. (2021) Effects of organizational support and organizational justice on police work engagement. *Frontiers in Psychology*, 12, 642155. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.642155>

Celem pracy było zbadanie i próba odpowiedzi dotycząca predyktorów zaangażowania w pracę u funkcjonariuszy Policji. Niewątpliwie istotnym aspektem zaangażowania jest minimalizowanie ryzyka wypalenia zawodowego. Postawiono główne pytanie badawcze które brzmiało „Który z wymiarów sprawiedliwości organizacyjnej i wsparcie organizacyjnego ma największy wpływ na zaangażowanie policjantów? W badaniu udział wzięło 170 policjantów. Zastosowano *Kwestionariusz Praca i samopoczucie* (Schaufeli, Bakker, 2004), *Skalę Sprawiedliwości Organizacyjnej* (Macko, 2009), natomiast wsparcie organizacyjne mierzono z wykorzystaniem podskal: *wsparcie od przełożonych* i *wsparcie od współpracowników* z kwestionariusza *Psychospołeczne Warunki Pracy* (Cieślak, Widerszal-Bazyl, 2000). Wyniki wskazują że ze wzrostem wsparcia i sprawiedliwości organizacyjnego rośnie zaangażowanie w pracę. Stwierdzono, że badani wskazują na większe wsparcie od kolegów aniżeli od przełożonych. Jednocześnie związek wsparcia od przełożonych z zaangażowaniem był silniejszy. Parametry analizy regresji wskazują, że relacje z przełożonymi mają większy wpływ na zaangażowanie w pracę niż relacje ze współpracownikami. Czyli policjanci dają sobie wsparcie koleżeńskie podczas gdy to wsparcie od przełożonych wydaje się być ważniejsze i mające większy wpływ na budowanie zaangażowania. Tekst wskazuje na szereg rekomendacji mających poprawić obecny stan.

Podsumowanie aktywności naukowej Habilitanta

Analiza aktywności naukowej wskazuje, że Habilitant koncentrował swoje zainteresowania badawcze wokół zagadnienia dobrostanu w pracy personelu grup odpowiedzialnych za szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Zebrał doświadczenia psychologów wojskowych z kilku krajów. W jego zainteresowaniu była tematyka stresu i rozwoju postraumatycznego. Kolejnym obszarem zainteresowań były relacje i postawy w miejscu pracy

ze szczególnym uwzględnieniem grupy zawodowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Habilitant koncentrował swoje dociekania na zjawisku stresu, postawach wobec pracy. Nie mniej istotnym tematem aktywności habilitanta była problematyka relacji osobistych, jakości życia oraz tematyka przeciążenia pracą. Na uwagę zasługuje także obszar poszukiwań predyktorów radykalnych zachowań grupowych. Na szczególne uznanie zasługuje podejmowana aktywność w obszarze adaptacji narzędzi do pomiaru warunków pracy personelu medycznego, które wymagały pozyskania szeregu zgód z zagranicznych ośrodków naukowych i ich przedstawicieli. Konsekwencją tych działań są obecnie prowadzone badania adaptacyjne wspólnie z Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych. Ponadto habilitant jest współautorem przeprowadzonej adaptacji Skali klimatu przeciążenia pracą autorstwa Mazzetti, Schaufeli'ego, Guglielmi i Depol'a (2016). Habilitant wskazuje na kolejne opracowywane adaptacje narzędzi badawczych. Aktywność naukowa habilitanta jest wieloaspektowa, ale także tworząca spójny obraz będący w zainteresowaniu habilitanta. Udział w wielu przedsięwzięciach, pełnienie różnorodnych funkcji, imponujący dorobek naukowy oraz szeroka współpraca na arenie międzynarodowej w zakresie badań naukowych i porównawczych. Aktywność ukierunkowana na wzbogacanie narzędzi badawczych na rynku polskim poprzez ich adaptację. Udział w projektach i grantach a także aktywność w programie Erasmus +. Dorobek doktora Andrzeja Piotrowskiego daje podstawy do pozytywnej oceny i sformułowania wniosków.

Przedstawiony do oceny cykl artykułów wskazuje na przemyślaną koncepcję badania kolejnych grup zawodowych z szeroko rozumianego bezpieczeństwa w obszarze elementów mających wpływ na ich dobrostan. Są to badania cenne i przydatne do wypracowania rozwiązań mających wpływ na tytułowy dobrostan. Niewątpliwie należy ten obszar badań w dalszym ciągu kontynuować, gdyż jak habilitant wielokrotnie wskazywał jest stosunkowo słabo opisany i zbadany. Obszar badań dobrostanu i stresu oraz motywacji do pracy jest mi szczególnie bliski i objęty zainteresowaniem naukowym z tym większą przyjemnością zapoznałam się z wynikami cyklu artykułów habilitanta. Jednoznacznie stwierdzam, że jest to materiał cenny i ważny dla polskiej nauki.

WNIOSEK KOŃCOWY

Na podstawie przeprowadzonej oceny działalności naukowej, dydaktycznej oraz popularyzującej naukę, wskazanej monografii jako osiągnięcia naukowego, uważam, że Pan Doktor Andrzej Piotrowski spełnia wymagania ustawowe (ustawa z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) oraz akty prawa o charakterze wykonawczym, określające wymagania dla kandydatów do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego. W związku z powyższym rekomenduję sporządzenie przez Komisję Habilitacyjną pozytywnego wniosku o nadanie Panu Doktorowi Andrzejowi Piotrowskiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego.

dr hab. Inoue Hiroaki